

Стосовно ремонтів, «біжучого» і «капітального», то в бухгалтерському обліку біжучий ремонт іде на збільшення витрат, а капітальний ремонт збільшує вартість основних засобів. У податковому обліку, біжучий ремонт відображається як витрати, а капітальний відображається у витратах в межах 10% сукупної балансової вартості груп основних засобів на початок звітного періоду. Витрати, що перевищують зазначену суму відносяться на збільшення балансової вартості груп 2-ї і 3-ї і підлягають амортизації за нормами, передбаченими для відповідних основних засобів.

У податковому обліку у зменшення розміру оподаткування включається від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового періоду (збитки минулих років). Така невідповідність вимагає від бухгалтера неперевершеної кмітливості, забирає багато часу, інколи, тягне за собою низку штрафних санкцій і неприємностей, тому проблемам невідповідності треба було б відвести окрему тему!

Перелічені проблеми відомі Методологічній раді з бухгалтерського обліку, а також творцям податкового законодавства, та на превеликий жаль, у кращу сторону нічого не змінюється, а тому бухгалтерам необхідно постійно тримати руку на пульсі подій щоб не стати порушниками податкового законодавства, і надіятися на кращу увагу з боку законодавчої влади!

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» із змінами і доповненнями від 22 червня 2005 року № 457
2. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 22.05.1997 р., № 283/97-ВР (з наступними змінами і доповненнями).
3. Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.1991 р. (з наступними змінами і доповненнями).
4. Костюк Д., Потапов Є. Відповідальність бухгалтера // «Податки та бухгалтерський облік», 21 жовтня 2004 рік., №85(747), с.18
5. Крилова С. Накази щодо основної діяльності // «Податки та бухгалтерський облік», 29 липня 2004 року, №61(723), с.25

Бобрицька Д.Г.,
студ. гр. БОА-41
Харківська національна академія міського господарства
Науковий керівник – Харламова О.В.,
к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту

СКЛАДНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, УТРИМУВАНИХ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Для відображення в обліку необоротних активів, утримуваних для продажу, Інструкцією № 291 [1] передбачений субрахунок 286 "Необоротні активи й групи вибуття, утримувані для продажу". Згідно з вищезгаданим наказом, необоротний актив і група вибуття визнаються утримуваними для продажу у випадку, якщо:

- економічні вигоди очікується одержати від їхнього продажу, а не від їхнього використання за призначенням;
- вони готові до продажу в їх справжньому стані;
- їх продаж, як можна очікувати, буде завершено протягом року з дати визнання їх утримуваними для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;
- здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема якщо керівництвом підприємства підготовлені відповідний план або укладений твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, що відповідає справедливої вартості.

Такі необоротні активи, визнані утримуваними для продажу, припиняють визнаватися в складі необоротних активів і повинні бути переведені до складу оборотних.

Згідно п.4 П(с)БО 28 «Зменшення корисності активів» [3] чиста вартість реалізації активу дорівнює справедливій вартості цього активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію. Ґрунтується чиста вартість реалізації активу на цінах активного ринку (при відсутності активного ринку чиста вартість реалізації конкретного активу ґрунтується на наявній інформації про суму, що підприємство може одержати за актив на дату балансу в операції між обізнаними, зацікавленими й незалежними сторонами). А до витрат на реалізацію відносяться витрати, які можна прямо зв'язати із продажем активу, за виключенням фінансових витрат і витрат з податку на прибуток [3]. Тому, у випадку якщо чиста вартість реалізації активу буде менше його балансової вартості, то балансову вартість активу потрібно зменшити до чистої вартості реалізації й у поточному періоді визнати витрати. У бухгалтерському обліку ця операція відіб'ється таким чином:

Дт 13 Кт 10 - списана сума накопиченого зносу;

Дт 946 Кт 10 - списана сума перевищення залишкової вартості об'єкта над його справедливою вартістю (при необхідності);

Дт 286 Кт 10 - залишкова вартість переведеного об'єкта,

Слід звернути особливу увагу на те, що кореспонденція Дт 10 Кт 746, навіть у випадку перевищення справедливої вартості об'єкта необоротних активів, визнаних утримуваними для продажу, над їхньою балансовою вартістю при первісному визнанні **неможлива**, оскільки вони, як запаси, відображаються в бухгалтерському обліку й фінансовій звітності на дату балансу по найменшій із двох величин - балансової вартості або чистої вартості реалізації.

У випадку подальшого збільшення чистої вартості реалізації поточну балансову вартість активу необхідно збільшити до чистої вартості його реалізації з визнанням доходу. Але сума коректування поточної балансової вартості не може бути більше кумулятивних витрат, визнаних як при зменшенні балансової вартості активу до чистої вартості реалізації, так і при зменшенні балансової вартості активу внаслідок зменшення його корисності [2, 3]. Інакше кажучи, якщо після відбиття зменшення чистої вартості реалізації в порівнянні з балансовою вартістю з відбиттям через витрати від знецінення активів, відбувається збільшення чистої вартості реалізації, то необхідно відбити доходи (рахунок 742) від відновлення корисності активів, але в сумі, що не перевищує попереднє їхнє знецінення.

При відсутності зазначеного комплексу умов (непередбачений продаж) - продаж варто відбивати у звичайному порядку реалізації необоротних активів. Ці умови перераховані як в МСФО 5 [4], так і у П(с)БО 27 [2]. Навіть якщо продаж непередбачена, то однаково повинен бути укладений договір (контракт), то і ціна об'єкта відповідає його справедливій вартості, і решта умов щодо готовності до продажу й строків здійснення угоди дотримуються. Так що умови визнання необоротними активами, утримуваними для продажу, навіть у випадку непередбаченого продажу дотримуються.

Однієї з головних особливостей необоротних активів, утримуваних для продажу, є те, що на їхню вартість не нараховується амортизація [2] навіть у тому випадку, якщо вони продовжують використовуватися. Адже передбачається, якщо довгостроковий актив підлягає негайному продажу, його використання вже не є істотним для відшкодування його вартості.

У випадку зміни намірів підприємства щодо продажу необоротних активів, воно може їх перекласифікувати знову до необоротних активів. У цьому випадку об'єкт необоротних активів повертається в ту ж групу, у якій він обліковувався до перекласифікації, оцінений по найменшій з оцінок:

- або по "старій" балансовій вартості цього активу на момент його визнання як утримуваного для продажу, скоригованої на суми амортизації й переоцінки, які були б визнані, якби актив залишався в групі необоротних. Таке коригування дозволяє відбити необоротний актив у тому ж стані в балансі, у якому він був би, якби не було ухвалене рішення про його продаж, що дозволяє до деякої міри нівелювати можливі "махінації" зі звітністю, хоча й не виключає їх;

- або по найвищій із двох оцінок: чистої вартості реалізації активу або вартості його використання. При цьому вартість використання - це справжня вартість майбутніх грошових потоків, які, як очікується, виникнуть від використання активу і його ліквідації [2].

Література:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність», затверджене наказом Міністерства фінансів України №617 від 7.11.2003р.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України №817 від 24.12.2004р.

4. International Financial Reporting Standard 5 «Non-current assets held for sale and discontinued operations» // Official Journal of the European Union, 29.11.2008 [Electronic resource] - An access mode: <http://www.ifrs-portal.com/Dokumente/IFRS%20IAS%20EU%20English.pdf>.

Бобровицька О. О.

студ. 5 курсу 5 групи ф-ту «Облік і аудит»

Харківський національний економічний університет

Науковий керівник - Москаленко Н.О.,

к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу

ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Обґрунтування управлінських рішень в економічній області не можливе без широкого використання достовірної, своєчасної і повної інформації про фінансовий стан підприємств. Наявність в сучасній науковій та навчальній літературі відмінностей у методичних підходах та визначенні окремих фінансових показників, відсутність єдиної точки зору щодо змісту фінансових показників обумовлюють необхідність їх критичного огляду, узагальнення і виокремлення можливостей практичного використання.

Спираючись на праці провідних науковців та фахівців з фінансового аналізу, результати аналітичних досліджень в ході виконання науково-практичних завдань, метою статті визначено узагальнення існуючих підходів щодо змісту фінансового аналізу підприємства, зокрема розрахунку окремих показників.

Серед вітчизняних провідних науковців та фахівців з фінансового аналізу – М. А. Болюх [1], А. Г. Загородній та Г. І. Кіндрацька [2], В. О. Мец [3], М. Г. Чумаченко [1] та інші. Авторитетними є видання з економічного та фінансового аналізу російських авторів – М. І. Баканова [4], Л. Т. Гіляровської [5], Г. В. Савицької [6], В. П. Савчука [7], А. Д. Шеремета [4, 8].

Завдання фінансового аналізу полягають у аналізі поточного фінансово-економічного стану підприємства, виявленні тенденцій у його діяльності, закономірностей у динаміці основних показників. За результатами фінансового аналізу планується майбутнє підприємства, можливості подальшого розвитку, порівнюються показники підприємства із показниками лідерів та середньо галузевими. Як аналітичний інструментарій управління підприємством фінансовий аналіз повинен бути настільки бездоганним й доказовим, щоб його висновки не можна було заперечити. Але на практиці це ускладнюється рядом проблем. Обстеження спеціальної літератури, думок аналітиків та результатів прикладних досліджень, дозволило виокремити такі основні проблеми.